

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและเหตุผล

การอ่านเป็นพื้นฐานการศึกษาที่สำคัญอันดับแรกที่จะใช้ค้นหาความรู้อื่น ๆ อันเป็นรากฐานสำคัญของการศึกษาทุกระดับ และยังเป็นเครื่องมือในการที่คนเราจะศึกษาเล่าเรียนได้ตลอดชีวิต ผู้ที่ประสบความสำเร็จในด้าน การอ่านตั้งแต่ เริ่มต้นย่อมจะเป็นผู้ที่มีความคิดที่ดีต่อการเรียนรู้ในทุกแขนงวิชา เนื่องจากสามารถทำให้การ เรียนรู้ของตนเองประสบความสำเร็จได้ และบุคคลที่ประสบความสำเร็จในชีวิตมักเป็นบุคคลที่เป็นนักอ่านมาก่อน เพราะการอ่านมากทำให้เกิดความรู้กว้างขวาง เกิดปัญญา ความคิด สามารถที่จะนำเอาความรู้ความคิ ดนั้นมาปรับใช้ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิตของตนให้ประสบความสำเร็จได้ โดยเฉพาะ ในปัจจุบันการศึกษาเจริญก้าวหน้าไปมาก มีวิทยาการเกิดขึ้นใหม่ ๆ หลายสาขาอันสืบเนื่อง มาจากการศึกษาค้นคว้าของนักวิชาการ และนักวิชาการเหล่านั้นก็ศึกษาวิชาการต่าง ๆ ด้วยการอ่าน ซึ่งเป็นวิธีหนึ่งด้วยเหมือนกัน ฉะนั้นการอ่านจึงช่วยให้เกิดการ เรียนรู้ในสาขาวิชา การต่าง ๆ ได้ จึงนับได้ว่าการอ่านเป็นประโยชน์อย่างยิ่งทั้งส่วนตนและสังคม (อรรถ ศรีดาราร 2524 : 1)

วาทะ ฐานปนวงศ์คำนติ (2520 : 3) ได้กล่าวถึงสังคมทุกระดับขึ้นว่าหาคนที่ไม่สนใจในการอ่านได้น้อยมาก แม้แต่อาชีพค้าขายหรือกรรมกรผู้ใช้แรงงาน ทุกวันนี้จะพบว่าบุคคลทุกอาชีพนิยมอ่านหนังสือพิมพ์ทุกวัน นอกจากนี้นี้ผดยสารบันเทิงก็ได้รับความสนใจเป็นอันดับรอง ดังนั้นในสถาบันการศึกษาทุกระดับ การอ่านจึงเป็นหัวใจของการดำเนินชีวิตประจำวันยิ่งไปกว่าอาชีพอื่น เพราะตั้งแต่เข้า เริ่มจากอ่านข่าวหนังสือพิมพ์ประจำวัน อ่าน ตำราในเวลาเรียน และเป็นบททวนความรู้ที่ได้รับในแต่ละวัน ชีวิตประจำวันจึงผูกพันอยู่กับการอ่านตั้งแต่เข้าจนเข้านอน ฉะนั้นการอ่านจึงมีความสำคัญดังนี้

1. ให้ความรู้เรื่องทั่ว ๆ ไปแก่ชีวิตประจำวัน
2. ทำให้คนเป็นคนทันสมัยเสมอ
3. ยกระดับสติปัญญาให้สูงขึ้น

4. ช่วยแก้ปัญหาได้สับไว
5. ได้รับความจรรโลงใจ
6. ได้รับความเพลิดเพลิน
7. เป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

การเป็นพลเมืองดีของสังคมก็ต้องอาศัยการอ่าน เกรย์ และ รีส์ (Gray; Reese 1957 : 9-11) กล่าวว่า ในสังคมประชาธิปไตย ประชาชนต้องรู้เรื่องราวและปัญหาเกี่ยวกับตนเองด้วยการอ่าน ซึ่งดีกว่าการฟังวิทยุ และโทรทัศน์ เพราะถ้าไม่เข้าใจคำอธิบายก็มีโอกาสอ่านเข้าใจ การจะศึกษาถึงปัญหาทางเศรษฐกิจ มนุษยชาติและวัฒนธรรมได้เราต้องการความสามารถในการอ่านอย่างพิถีพิถันคราะห์ นักสังเกตรณหรือวิเคราะห์ข่าวอาจมีความสำเนียง หรือเกิดอคติไปตามทัศนคติของตนต่อปัญหาหนึ่ง ๆ รวมทั้งเรื่องราวที่เกิดขึ้นแต่ละครั้งได้ การอ่านข่าวจึงจำเป็นต้องใช้การคิดอย่างมีวิจารณญาณประกอบกันด้วย

การอ่านนอกจากจะมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของผู้ใหญ่ในสังคมแล้ว ยังมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อนักเรียนในโรงเรียน ดังที่ ก่อ ล่วล์ดีพาดิชย์ (2509 : 1) ได้กล่าวว่า งานของนักเรียนในวันหนึ่ง ๆ จะต้องอาศัยการอ่านแทบทุกอย่าง เมื่อเรียนเลขนักเรียนก็ต้องอ่านโจทย์เลข เมื่อเรียนวิทยาศาสตร์ นักเรียนก็ต้องอ่านหนังสือ หรือสมุดจดวิทยาศาสตร์ แม้แต่วิชาพลศึกษา ซึ่งดูไม่ค่อยมีความจำเป็นต้องใช้การอ่าน บางทีนักเรียนยังต้องอ่านกฎเกณฑ์ของกีฬาบางอย่าง การอ่านจึงมีความจำเป็นสำหรับนักเรียนและโรงเรียนอย่างมาก นอกจากนั้นในการดำเนินชีวิต "เด็กจะต้องประสบปัญหาและแก้ปัญหาด้วยตนเอง ถ้าเด็กมีนิสัยรักการอ่าน สิ่งเสมือนวิธีที่จะหาทางแก้ปัญหา โดยใช้เครื่องมือคือหนังสือเป็นเครื่องแก้ เท่ากับผู้ใหญ่ได้ ปลุกฝังวิธีการที่จะแก้ปัญหาให้เด็กไปใช้ในยามที่ต้องการได้ทุกเมื่อ" (จุฑามาศ สุวรรณโคตร 2519 : 30) การปลูกฝังนิสัยในการอ่านแก่เด็กจึงเปรียบเสมือนว่า เด็กได้รับสัมปตันทักษะค่าล เพราะความรู้ย่อมเป็นทุนในตัวเด็กที่จะแสวงหาความรู้สูง ๆ ขึ้นไป การศึกษาด้วยตนเองจากการอ่านย่อมเป็นผลดีเสมอ เป็นการลงทุนน้อย แต่ได้ผลมาก ทำให้เป็นผู้มีแนวความคิดเห็นกว้างขวาง รู้จักใช้เหตุผล ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และรู้จักเลือกนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์แก่ตน (รสา วงศ์ยังอยู่ 2520 ก: 54)

เด็กควรได้อ่านหนังสือสำหรับเด็กประเภทต่าง ๆ ซึ่งแต่เดิมมานั้นไทยขาดแคลนหนังสือสำหรับเด็ก และโดยเฉพาะอย่างยิ่งหนังสือที่เป็นประโยชน์ทาง เสริมสร้างสติปัญญา ความรู้ ความฉลาด และเหมาะสมกับวัยของเด็ก ในสมัยโบราณ เด็กไทยได้อาศัยหนังสือของผู้ใหญ่อ่าน โดยเข้าใจเรื่องราวบ้าง ไม่เข้าใจบ้าง และศึกษาหาความรู้ด้วยการฟังเรื่องราวและนิทานที่ผู้ใหญ่เล่าให้ฟัง แต่ในระยะหลังนี้ นับว่าเป็นโชคของเด็กไทยที่ได้มีคณมวง เห็นคุณค่าของหนังสือสำหรับเด็กได้พยายามแปลหนังสือสำหรับเด็กของต่างประเทศมาเป็นภาษาไทย และเขียนหนังสือสำหรับเด็กไทยขึ้น และสำนักพิมพ์หลายแห่งพิมพ์จำหน่าย นอกจากนั้นสถาบันหลายแห่งให้การส่งเสริมด้วยการประกาศเชิญชวนให้มีการส่งหนังสือสำหรับเด็กเข้าประกวดชิงรางวัลประจำปี (ตำราฯ เพ็ชรพลอย 2517 : 255-256)

จากความเคลื่อนไหวดังกล่าวจึงทำให้ตลาดหนังสือในปัจจุบันมีหนังสือสำหรับเด็กให้เลือกอ่านมากมายหลายประเภท ทั้งประเภทของรูปแบบ และประเภทของเนื้อหา หนังสือที่เด็กควรมีโอกาสอ่านคือ หนังสือที่ผู้ใหญ่คิดว่าเหมาะสมนำมาอ่าน มีประโยชน์ และหนังสือที่เด็กสนใจ (ละเมียด ลิมอักษร 2517 ก: 68) หนังสือที่เหมาะสมนำมาอ่านนั้น ได้มาจากการตัดสินใจของผู้ใหญ่แต่ฝ่ายเดียว หนังสือเหล่านี้จึงอาจเป็นหนังสือที่มีคุณค่า เสริมสร้างสติปัญญาแก่เด็ก แต่เด็กอาจไม่ชอบอ่าน (Arbuthnot; Sutherland 1972 : 3) การปลูกฝังนิสัยในการอ่านของเด็กจึงต้องคำนึงถึงความสนใจในการอ่านของเด็กด้วย เนื่องจาก "ความสนใจของเด็กมีบทบาทสำคัญที่จะจูงใจให้เด็กอ่าน ซึ่งผลการวิจัยจำนวนมากยืนยันถึงแนวความคิดนี้" (Moray 1978 : 763) เพราะ "การที่ได้อ่านสิ่งที่ตนสนใจมากเท่าใด ก็จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้มากขึ้นเท่านั้น" (Coleman; Jungeblut 1965 : 393) ความสนใจของเด็กที่มีต่อหนังสือที่อ่าน ก็คือ ความสนใจในเนื้อหาของหนังสือนั่นเอง เนื้อหาของหนังสือสำหรับเด็กมีหลายประเภท และเนื้อหาของหนังสือนี้เองที่ "มีความสำคัญต่อพัฒนาการของประเทศ เหมือนงบประมาณการสร้างกำลังทางทหาร หรือยับยั้งทางการเมือง" (วิสิทธิ์ สินตวงค์ 2517 : 201)

จากความคิดของริยวอน อินทระกาแหง (2520 : 9-10) ได้มีการสนับสนุนความสำคัญในการอ่านหนังสือว่า หนังสือกับเด็ก...กับวัยรุ่น...กับผู้ใหญ่...ดูจะเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันตลอดเวลา เพราะหนังสือคือ มหัตถุรรพียักษ์เอกของโลก มหัตถุรรพียักษ์เพราะทันสมัย

อยู่เสมอ สมองความต้องการได้ทุกโอกาสทุกเวลา การนำเด็กไปสู่โลกของหนังสือเท่ากับเป็นการเปิดประตูให้เด็กมีโอกาสก้าวไปสู่โลกแห่งความเจริญงอกงามทางสมอง สติปัญญา ตลอดจนทั้งการพัฒนาทางจิตและอารมณ์ การอ่านจะมีพัฒนาในตัวเด็กได้ต้องอาศัยหนังสือเป็นปัจจัยสำคัญ ซึ่ง บรอน (Braun 1971 : 135) ได้กล่าวว่า หากเด็กไม่มีหนังสือสำหรับอ่านก็เป็นไปไม่ได้ว่า เด็กจะได้รับประโยชน์จากการอ่าน ดูนน์ (Dunne 1972 : 15) กล่าวว่าไว้ว่า สิ่งแรกที่ครูต้องเตรียมในการจัดโปรแกรมการอ่านให้แก่เด็กคือ รวบรวมหนังสือที่มีคุณภาพจำนวนหนึ่งวางไว้ให้ละดูติดตามโต๊ะอ่านหนังสือ หรือมุมหนังสือ หนังสือที่ครูจัดหาไว้ให้นักเรียนอ่านควร เป็นหนังสือที่อยู่ในขอบข่ายความสนใจของนักเรียนด้วยการที่เด็กได้อ่านหนังสือเกี่ยวกับสัตว์ เทพนิยาย ฟ้าชั้น สืบส่อง มหัศจรรย์ และหนังสือภาพ ช่วยให้เด็กมีความคิดริเริ่ม ในการวาดภาพ และสามารถเขียนเรื่องสั้นและโคลงเกี่ยวกับภาพที่วาดนั้นได้ ตามความคิดของ ไทด์ท (Tiedt 1965 : 18-21) และ ลูฟัตรา ชุมเกต (2522 : 27) ได้กล่าวสนับสนุนว่า หนังสือเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่ง เพราะถึงแม้ว่าเด็กจะมีระดับสติปัญญาดี มีความสนใจอยากอ่านหนังสือ มีพ่อแม่ผู้ปกครองสนับสนุนให้รักการอ่าน แต่ถ้าขาดปัจจัยคือไม่มีหนังสือให้เด็กอ่านตามความเหมาะสมแล้ว ก็จะทำให้การอ่านของเด็กหยุดชะงักลง

หนังสือ พฤษะวัน (2524 ก: 69) ได้กล่าวไว้ว่า การมีหนังสือให้เด็กอ่านหลาย ๆ ประเภท ย่อมเป็นการสนองความต้องการในการอ่านหนังสือให้ความเพลิดเพลินในการอ่านเพื่อความบันเทิง เด็กได้รับความสนุกสนาน ความพอใจในการอ่านแบ่งได้หลายประเภทด้วยกัน กล่าวคือ

1. เรื่องที่มีค่าแห่งความจริง
2. เรื่องประเภทเพื่อน สร้างความเชื่อ
3. เรื่อง เกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณี
4. นิทานชาวบ้าน นิทานประจำถิ่น
5. เทพนิยาย
6. นิทานที่ใช้เหตุการณ์ และตัวละครเปรียบเทียบ
7. นิทานประจำชาติ

8. นิยายประคำชาติ

9. นิทานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวผจญภัย

มีการศึกษาวิจัยหลายเรื่องเกี่ยวกับความสนใจของเด็กในด้านวรรณกรรมที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน เช่น การวิจัยของ ฮีแมนส์ (Emanus 1968 : 119-122) ซึ่งได้สุ่มตัวอย่างเป็น ด.ช. 11 คน และ ด.ญ. 11 คน เพื่อวิจัยว่าเด็กในวัยเมืองสนใจอ่านหนังสือเกี่ยวกับ เรื่องอะไรบ้าง เรื่องที่นำมาใช้ประกอบการวิจัยทั้งหมด 12 เรื่อง เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมในเมืองและเรื่องครอบครัว เพื่อน และสัตว์เลี้ยงอย่างละ 6 เรื่อง เนื้อเรื่องนำมาจากหนังสือระดับประถมต้น ผลปรากฏว่า เด็กชายและเด็กหญิงชอบเรื่องเกี่ยวกับครอบครัว เพื่อน และสัตว์เลี้ยง มากกว่าเรื่องเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในเมือง

ผู้วิจัยได้มองเห็นความสำคัญในการเลือกหนังสืออ่านที่ตรงกับความสนใจของเด็ก จึงได้ทำการศึกษาค้นคว้า และวิจัย เพื่อจะได้ทราบความต้องการอ่านหนังสือนิทานประเภทต่าง ๆ ของเด็กในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่สาม โรงเรียนลำริตของมหา วิทยาลัย ในกรุงเทพมหานคร และหาทางส่งเสริมให้เด็กได้อ่านหนังสือได้ตรงกับความสนใจ เพื่อให้เด็กรักการอ่าน เพราะเด็กวัยนี้ เป็นช่วงที่เริ่มมีพัฒนาการทางการอ่าน และเป็นวัยที่สามารถจะปลูกฝังให้มีนิสัยรักการอ่านได้ เพื่อจะได้เป็นพลเมืองที่มีประสิทธิภาพในอนาคต ผลที่ได้จากการวิจัยนี้จะใช้เป็นส่วนประกอบอันสำคัญในการส่งเสริมพัฒนาการในด้านการอ่านของนักเรียน อันเป็นทักษะพื้นฐานที่จะนำไปใช้ในการศึกษาวิชาการด้านอื่น ๆ และเป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิตในสังคมของเขา ในอนาคตอีกทั้งยังจะเป็นแนวทางให้ผู้เขียน สำนักพิมพ์ ผู้ผลิตหนังสือ ตลอดจนบรรณารักษ์ได้ทราบข้อเท็จจริง และได้จัดเตรียมหนังสือหรือผลิตหนังสือให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็กและเยาวชนไทยได้ตรงกับความต้องการของเด็กได้มากยิ่งขึ้น ซึ่งจะ เป็นแนวทางให้เด็กได้หันมาสนใจกับการอ่านหนังสือด้วยตนเองให้มากยิ่งขึ้นตามไปด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคำว่าสนใจในการอ่าน แล้วเรื่องของนิทานประเภทต่าง ๆ ของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่สาม โรงเรียนลำริตของมหา วิทยาลัย กรุงเทพมหานคร

2. เพื่อเปรียบเทียบความสนใจในการอ่านเค้า เรื่องของนิทานประเภทต่าง ๆ ระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่สาม โรงเรียนลำริตของมหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความสนใจในการอ่านเค้า เรื่องนิทานประเภทต่าง ๆ ซึ่งนำมาจากหนังสืออ่านสนุกเท่านั้น ไม่รวมหนังสือที่สอดอยู่ในประเภทหนังสือเรียน หรือหนังสือเสริมประสบการณ์
2. การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาความสนใจในการอ่านเค้า เรื่องนิทานประเภทต่าง ๆ ซึ่งนำมาจากหนังสืออ่านสนุกของนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่สาม โรงเรียนลำริตของมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2525
3. การวิจัยครั้งนี้ จะไม่คำนึงถึงหรือพิจารณาถึงองค์ประกอบที่แตกต่างกันในด้านอายุ สติปัญญา ความสามารถ สิ่งแวดล้อม ลักษณะสายตา และสภาพร่างกาย ตลอดจนไม่จำกัดเวลาในการตอบแบบสอบถาม
4. เค้า เรื่องของนิทานประเภทต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในการศึกษาความสนใจในการอ่านของเด็ก จะแบ่งออกเป็น 6 ประเภท ตามเกณฑ์การแบ่งของ สาสี ทองธวิ (2524 : 204) เท่านั้น
5. เค้า เรื่องของนิทานทั้ง 6 ประเภทดังกล่าว ได้มาจากหนังสืออ่านสนุกที่พิมพ์ระหว่าง พ.ศ. 2504-2525 จำนวน 36 เล่ม และเป็นหนังสือที่ผู้วิจัยเป็นผู้คัดเลือกเอง

ข้อตกลงเบื้องต้น

ผู้วิจัยมีข้อตกลงเบื้องต้น สำหรับการวิจัยครั้งนี้ คือ

1. แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีเนื้อหาสาระครอบคลุมเค้า เรื่องนิทานประเภทต่าง ๆ ที่ต้องการศึกษาทั้งหมด
2. เนื้อเรื่องของนิทานที่นำมาใช้เป็นตัวแทนของเค้า เรื่องหนังสือนิทานประเภทต่าง ๆ ที่ต้องการศึกษาทั้งหมด โดยไม่คำนึงถึงปีที่พิมพ์
3. เกณฑ์ในการพิจารณา จะตั้งเกณฑ์คะแนนเฉลี่ยไว้ ถ้าเค้า เรื่องนิทานใดมีค่าคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ที่กำหนด จะถือว่าเค้า เรื่องนิทานนั้น อยู่ในระดับความสนใจของนักเรียน

คำจำกัดความ

1. ความสนใจ หมายถึง ความรู้สึกอย่างหนึ่งภายในตัวบุคคลที่สะท้อนออกมาในรูปของความใส่ใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งมักจะมีลักษณะคลุมเคลือโดยตรงกับบริบทของตนเอง ในที่นี้ผู้ที่สนใจนิทานประเภทใดประเภทหนึ่งในแบบลอบถามมาก ก็จะกำหนดค่าความสนใจสูง และในทางตรงกันข้าม ผู้ที่มีความสนใจนิทานประเภทใดประเภทหนึ่งน้อยก็กำหนดค่าความสนใจต่ำ

2. การอ่าน หมายถึง ใช้สายตาสังเกต และแยกแยะตัวหนังสือเป็น ออกเสียงได้ตรงกับคำที่อ่าน แปลความหมายของคำได้

3. หนังสือนิทาน หมายถึง หนังสือที่เขียนฉากเรื่องที่เล่าสืบต่อกันมา ใช้การบรรยายด้วยภาษาง่าย ๆ อ่านแล้วเข้าใจ มีโครงเรื่องเดี่ยวและมีตัวละครน้อย อ่านแล้วได้รับข้อคิดหรือคติเตือนใจ และไม่ใช้หนังสือเรียน หนังสืออ่านประกอบ

4. ประเภทของนิทาน หมายถึง ประเภทของนิทานที่กำหนดขึ้นตามลักษณะของเนื้อเรื่องในการศึกษาครั้งนี้ ได้แบ่งหนังสือนิทานที่จะศึกษาทั้งหมด 6 ประเภท (ล้าลี ทองริว 2524 : 204) คือ

4.1 นิทานปรัมปรา (Fairy tale) เป็นเรื่องประเภทจินตนาการส่วนใหญ่จะขึ้นต้นเรื่องด้วย "นานมาแล้ว...." "กาลครั้งหนึ่ง...." เรื่องส่วนใหญ่มีมานานแล้ว

4.2 นิทานท้องถิ่น (Legend) ส่วนใหญ่เป็นเรื่องเล่าสืบต่อกันมา เช่นเดียวกับนิทานปรัมปรา แต่ว่าแทรกตำนานความเชื่อ พาดพิงถึงท้องถิ่น ต้นกำเนิดของเรื่องราวนั้น ๆ

อาจารย์ รัชจวน อินทรกำแหง ให้รายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับนิทานท้องถิ่นอีกว่าเป็นเรื่องนิทานที่อธิบายว่าทำไม... บทกล่อมเด็ก บทปลอบเด็ก และบทเด็กเล่นตามท้องถิ่นต่าง ๆ ก็จัดอยู่ในประเภทนี้ด้วย

4.3 เทพนิยาย (Myth) โดยมากเนื้อเรื่องจะเกี่ยวกับกำเนิด หรือเรื่องราวของเทวดา นางฟ้า หรือเป็นการบรรยายฉากธรรมชาติ เช่นพิลลดา

4.4 นิทานอิงประวัติศาสตร์และคำลนา ผู้เขียนอาจจะหยิบยกเอาตอนใดตอนหนึ่งในประวัติศาสตร์ หรือเรื่องราวทางคำลนา มาผูกเข้าเป็นเรื่องเล่า

4.5 นิทานวรรณคดี ส่วนใหญ่จะคัดตอนมาจากวรรณคดีชิ้นเอก ๆ โดยหยิบยกเอาตอนใดตอนหนึ่งโดยเฉพาะที่ตัวเอกเป็นเด็ก หรืออยู่ในวัยเด็ก มาผูกเป็นเรื่องราว

4.6 นิทานจินตนาการ แบ่งเป็นประเภทย่อย ๆ ได้อีก 2 อย่างคือ

4.6.1. นิทานจินตนาการแบบเพ้อฝัน (Fantasy) ผู้เขียนจะเขียนให้สัตว์พูดได้ สิ่งของมีชีวิตจิตใจขึ้นมา

4.6.2 นิทานจินตนาการอิงประสบการณ์ของผู้แต่ง

5. นักเรียน หมายถึง ผู้ที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2525 โรงเรียนลำริตของมหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

1. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับความสนใจในการอ่านหนังสือนิทานประเภทต่าง ๆ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยนำเนื้อเรื่องนิทาน 36 เรื่อง ซึ่งสัดไว้ 6 ประเภท ๆ ละ 6 เรื่อง ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 6 ท่าน เลือกเนื้อเรื่องนิทาน โดยใช้วิธี Rating Scale ตามแบบของ Thurstone เพื่อต้องการเนื้อเรื่องนิทานประเภทละ 3 เรื่อง
2. สร้างแบบสอบถามฉบับชั่วคราว โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกตอบ
 - ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับความสนใจ เนื้อเรื่องของนิทาน เป็นแบบประเมินค่า 4 ช่อง แบบสอบถามตอนที่ 2 นี้ เป็น 3 ชุด แต่ละชุดครอบคลุมเนื้อเรื่องนิทานทุกประเภท ลุ่มเนื้อเรื่องนิทานโดยการสุบผลากประเภทละ 1 เรื่อง
 - ตอนที่ 3 แบบสอบถามนิสัยและรายละเอียดในการอ่าน มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ
3. นำแบบสอบถามฉบับชั่วคราวไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 6 ท่านเติม ตรวจสอบแก้ไข และนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มิใช่ตัวอย่างประชากร 18 คน และหลังจากทดลองครั้งแรกผ่านไป 3 วัน นำไปทดลองซ้ำ เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability)
4. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ ไปใช้กับตัวอย่างประชากร ซึ่งได้แก่
 - (1) โรงเรียนลำริตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 120 คน
 - (2) โรงเรียนลำริตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 120 คน
 - (3) โรงเรียนลำริตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ-
ประสานมิตร จำนวน 120 คน

รวมตัวอย่างประชากร 360 คน โดยนักเรียนชายและหญิงมีจำนวนเท่ากัน
อย่างละ 180 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบธรรมดา (Simple random sampling)

5. นำข้อมูลที่ได้นำวิเคราะห์ โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
และทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มชายและหญิง โดยการทดสอบค่าที (t-test)

6. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล อภิปราย และเสนอแนะ

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

1. ช่วยให้ครูและผู้ปกครองได้แนวคิดในการเลือกและส่งเสริมให้เด็กได้อ่านหนังสือตามรสนิยมของแต่ละคน
2. ช่วยให้ผู้จัดทำหนังสือแบบเรียน หนังสืออ่านประกอบ และหนังสืออ่านสนุก (นิทาน) ได้ทราบแนวความสนใจของเด็ก และสามารถผลิตหนังสือที่เหมาะสมกับวัย และความต้องการของเด็กยิ่งขึ้น
3. ช่วยให้ครู นักการศึกษา และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจ และรู้จักเด็กของตนได้มากขึ้น จากหนังสือที่เขาได้อ่าน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย